

RONDE door ons Oude Westen GROEN



Ochtervelstraat, zonnebloem in zachte winter

We zitten alweer dicht tegen het voorjaar aan. Hoe anders was dat tijdens het schrijven van dit stuk; er was niet veel wat aan nieuw leven deed denken. Sterker nog, de gemeentelijke kerstbomen stonden opgetuigd in de diverse straten (hoewel hun dagen waren geteld). Het was even zoeken naar mensen die zich met het thema 'groen in de stad' bezighielden.

Geveltuinen XXL – de voortzetting

Wolbert van Dijk, de stedenbouwkundige die zich van alle stedenbouwkundigen het sterkst maakt voor een groen Oude Westen, laat zich op de kortste dagen van het jaar niet weerhouden van het maken van nieuwe plannen om de buitenruimte op te fleuren. Hij heeft zelfs al een kaart van het Oude Westen klaarliggen met daarop zo'n veertien locaties die geschikt zouden kunnen zijn voor de extra grote geveltuinen (XXL) zoals die in de Bloemkwekersstraat zijn gerealiseerd. 'Dat project heeft zowel in sociaal als in ruimtelijk opzicht wat opgeleverd voor de buurt,' vertelt hij me in de Leeszaal op het Rijnhoutplein, met uitzicht op een groene palm. 'Dat zijn de twee voorwaarden waar een nieuwe locatie aan moet voldoen: de geveltuinen moeten worden onderhouden door twee burens per portiek, én ze moeten passen in de buitenruimte.' De geveltuinen in de Bloemkwekersstraat liggen erbij of ze er altijd al waren, wat het tot een geslaagd project maakt.

Van Wolbert leer ik dat formeel iedereen een geveltuintje (de gewone, niet het eXtra eXtra Large exemplaar) mag beginnen. U verwijdert gewoon een rijtje stoeptegels en kunt aan de slag met het opfleuren van woning en straat. Een paar simpele stokrozen doen al veel. Of u begint een minimoestuintje met snoeptomaatjes en snackkommers. Ook kunt u nu eindelijk uw eigen druif neerzetten, zoals die bewoners in de Coolestraat deden; de plant vindt z'n eigen weg tegen de gevel. Een kleine afbakening rond het minituintje is wenselijk, zoals een haagje, een hekje of een verhoginkje. Wilt u het uzelf helemaal makkelijk maken, dan kunt u altijd nog een plantenbak uit de Tussentuin in de Gaffelstraat adopteren en een plaatsje voor de deur geven: ziedaar de mobiele geveltuin!

Geveltuintjes in de Hobokenstraat

Annelies de Weerd uit de Hobokenstraat heeft ook iets met geveltuintjes, de geliefde 'groenmaker' in de stad. Zij mailde me of ik eens aandacht wilde besteden aan haar kant van de wijk, waar zij in haar eentje acht geveltuintjes bijhoudt. Zo loop ik op een winterdag met haar langs de iets verhoogde, met houten randen afgezette, dichtbegroeide tuintjes; door het ongewoon zachte weer is er nog wat kleur behouden. Er staan chrysanten, skimmia's, campanula, voornamelijk vaste planten, 's zomers aangevuld met wat eenjarigen. De initiatiefrijke wijkbewoonster houdt in haar straat ook de boomspiegels bij; een prima manier om de straat verder op te fleuren en een bijdrage te leveren aan de stadsnatuur. Draait u als u aan de kant van de Co-op over de Nieuwe Binnenweg loopt het hoofd eens richting Hobokenstraat om het met zorg door Annelies bijgehouden groen te bewonderen.

Binnentuin in de Ochtervelstraat

In de lijn van geveltuinen XXL maar groter en minder zichtbaar voor de buitenwereld zijn binnentuinen. Het gaat hierbij vaak om verwaarloosde omsloten terreinen die tot groene collectieve tuinen zijn getransformeerd. Annelies de Weerd weet er een bij haar in de buurt en wil die graag laten zien. Via de Breitnerstraat lopen we naar de Ochtervelstraat. Contactpersoon Annelies Enkhuizen wil wel wat over de tuin vertellen.

'Het was hier een wildernis van onkruid en berenklauw. We hebben de woningbouwvereniging gevraagd de tuin een flinke opknappbeurt te geven. Dat wilden ze wel doen, mits de bewoners een actieve bijdrage zouden leveren. Nadat er een ontwerp was gemaakt hebben we toen onder leiding van een aannemer zes zaterdagen hard gewerkt, met als resultaat een binnentuin waar je graag naar kijkt.' Op het dieper gelegen grasveld staan een appel- en een perenboom. De besdragende struiken eromheen zijn bedoeld om vogels te lokken en de kamperfoelie moet insecten aantrekken. Er is een hoekje vrijgelaten voor een eventuele moestuin. De tuin is onderhoudsvriendelijk; behalve het gras dat gemaaid moet worden hoeft er alleen af en toe onkruid te worden verwijderd. Tuin en bewoners zijn helemaal klaar voor het voorjaar.



Ochtervelstraat, voornamelijk door de bewoners zelf opgeknapte binnentuin

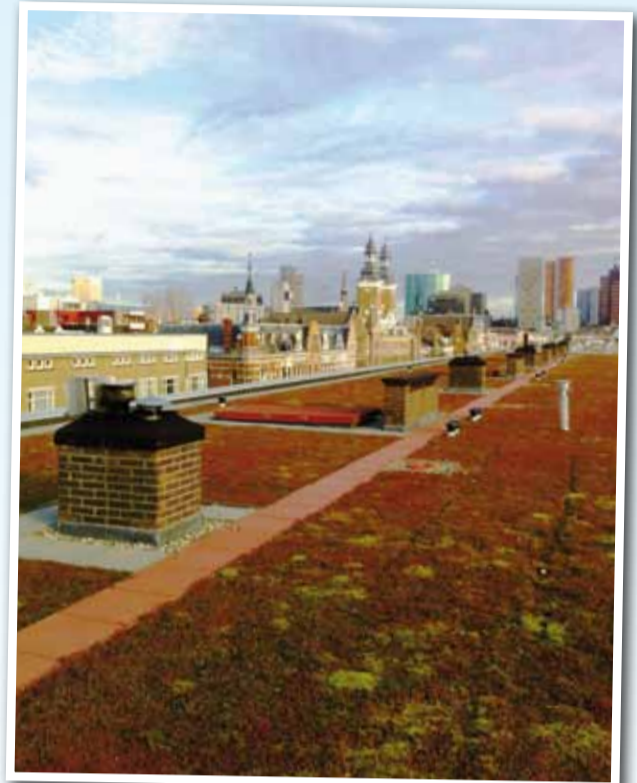
Nawoord

Voor de Leeszaal op het Rijnhoutplein staan een paar plantenbakken. Ze zien er op het eerste gezicht dood uit, zo halverwege januari. Dat blijkt op het tweede gezicht (en met wat behulpzame aanwijzingen van groenkenners Wolbert van Dijk) optisch bedrog. De stelen met verdroogd blad blijken bij aanraking nog volop naar de plant (munt) te geuren. Aan de voet daarvan komen kleine frisgroene plantjes (duizendblad) op. Als je wat bast van het kale boompje (krent) wegrabbt, zie je het lichtgroene leven zitten. Aan het einde van de takken van een tweede boompje (esdoorn) zijn duidelijk knoppen zichtbaar, klaar voor wat komen gaat. Maar het pièce de résistance is wel de volop in bloei staande sneeuw Witte kerstroos (helleborus). De ontwikkeling naar het voorjaar is volop in gang, ook in het Oude Westen.

door
Anna Penta



groenoudewesten@mail.com



Groen dak boven de winkels aan de Nieuwe Binnenweg

Groen dak aan de Nieuwe Binnenweg

Nog minder zichtbaar voor de argeloze voorbijganger dan binnentuinen zijn groene daken. Hier heb je alleen toegang toe als je er vlak onder woont, óf als je iemand kent die dat doet. 'Groene daken zijn hoe dan ook superplekken om de wijk verder te laten vergroenen. Met een simpel plantje als sedum wordt de stad al minder heet en wordt het regenwater vastgehouden. Groene daken dragen bij aan een duurzame stad.' (Aangehaalde tekst afkomstig van Ferrie Weeda, gids bij Rotterdam Bicycle, met wie ik sprak over dit onderwerp.) Op de site van Rotterdam Climate Initiative vind ik nog: 'Groene daken nemen stofdeeltjes op uit de atmosfeer en vormen zo een buffer tegen luchtvervuiling. [...] En natuurlijk wordt de stad groener, waardoor er meer kansen komen voor flora en fauna en de leefbaarheid verbetert.' Buiten aan de Binnenweg en aangrenzende winkels hebben een groen dak, weet Ferrie.

Het kost niet veel moeite te achterhalen wie toegang tot dit dak heeft. En zo sta ik een paar dagen later met kapper Adri van Lifestyle Salon Christiaan op het groene dak van een stukje Nieuwe Binnenweg. Adri zit in het bestuur van de Vereniging van Eigenaren, volgens wethouder van Duurzaamheid Alexandra van Huffelen de groenste VvE van Nederland (vertelt Adri niet zonder trots). Het dak loopt van de boogjes tot Kinky Kappers. Het tapijt van mossedum is uitgezocht op kwaliteit, en dat is te merken. De plantjes zorgen voor een zeer goede isolatie en nemen een grote hoeveelheid water op. Het dak is ook nog eens onderhoudsarm doordat onkruid weinig kans krijgt. 'Het ligt er na vier jaar nog fantastisch bij,' benadrukt de kapper.



bloeiende helleborus, Oude westen januari 2014